

5. Näringslivsstrukturen

Sysselsatta (dagbefolkning) per bransch i Öresundsregionen 1993 och 2007 (procent)

Bransch	Region	Region	Region	Region	Region	Region
	Hovedstaden	Hovedstaden	Själland	Själland	Skåne	Skåne
	1993	2007	1993	2007	1993	2007
Lantbruk, trädgårdsmästeri och skogsbruk	0,8 %	0,6 %	5,8 %	3,6 %	3,1 %	2,0 %
Fiske	0,1 %	0,0 %	0,2 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %
Utvinning av mineral m.m.	0,1 %	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Livsmedel- samt dryckesindustri,	1,9 %	0,9 %	3,6 %	2,4 %	3,9 %	2,4 %
Textil- och läderindustri	0,2 %	0,1 %	0,4 %	0,2 %	0,4 %	0,2 %
Trä-, papper-, och grafisk industri	2,3 %	1,6 %	2,2 %	1,2 %	3,8 %	2,5 %
Kemisk industri och plastindustri	2,3 %	2,6 %	2,2 %	2,6 %	3,0 %	2,1 %
Jord- och stenvaruindustri	0,4 %	0,2 %	1,0 %	0,7 %	0,9 %	0,8 %
Järn- och metallindustri	4,8 %	3,1 %	5,3 %	4,8 %	6,5 %	6,2 %
Möbelindustri och övrig industri	0,4 %	0,3 %	0,8 %	0,4 %	0,7 %	1,0 %
Energi- och vattenförsörjning	0,7 %	0,4 %	0,8 %	0,6 %	0,7 %	0,5 %
Byggindustri	5,0 %	5,7 %	6,9 %	9,0 %	5,9 %	6,9 %
Bilhandel, service o bensinmackar	1,6 %	1,5 %	2,7 %	2,9 %	1,6 %	2,0 %
Partihandel förutom bilar	7,5 %	6,3 %	4,0 %	4,5 %	5,3 %	5,6 %
Detailhandel o reparationsverksamhet förutom motorfordon	6,2 %	6,8 %	7,0 %	8,6 %	5,8 %	6,3 %
Hotell o restaurang	2,6 %	3,5 %	2,7 %	2,8 %	1,6 %	2,6 %
Transport	5,3 %	5,0 %	4,4 %	3,7 %	4,4 %	4,7 %
Post- och tele	2,5 %	2,2 %	1,6 %	1,0 %	2,2 %	1,3 %
Finans och försäkring	5,1 %	4,7 %	1,9 %	1,8 %	1,7 %	1,5 %
Fastighetsverksamhet och uthyrning	1,7 %	2,2 %	1,4 %	2,0 %	2,3 %	2,1 %
Företagstjänster	9,2 %	15,4 %	4,9 %	8,0 %	6,2 %	11,2 %
Offentlig administration	9,2 %	6,4 %	7,5 %	4,8 %	5,0 %	4,7 %
Utbildning	7,2 %	7,0 %	8,2 %	8,2 %	7,2 %	10,8 %
Hälsa- och sjukvård	5,9 %	5,8 %	6,7 %	6,0 %	11,3 %	7,6 %
Social omsorgsverksamhet	10,0 %	10,7 %	11,8 %	15,0 %	10,2 %	9,1 %
Föreningar, kultur och renovering	6,4 %	6,6 %	4,7 %	4,5 %	4,1 %	4,6 %
Övrigt	0,7 %	0,5 %	1,0 %	0,5 %	2,2 %	1,2 %
Totalt	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Antal sysselsatta totalt	830 371	938 511	315 771	345 065	448 323	535 585

Källa: Danmarks statistik och SCB. Bearbetning av Region Skåne. Fotnot: avser november 1993 och november 2007. Kommentar: Den höga tillväxten för Möbelindustri och annan industri beror främst på omklassningar i statistiken i Sverige mellan 1993 och 2007.

Öresundsregionen genomgår, liksom övriga västvärlden, en strukturomvandling som innebär att andelen sysselsatta inom den privata tjänstesektorn ökar, medan andelen sysselsatta inom tillverkningsindustri och lantbruk minskar. Det finns dock stora skillnader inom Öresundsregionen hur långt denna strukturomvandling kommit. I Region Hovedsstad svarade tillverkningsindustrin (inklusive byggbranschen) för cirka 15 procent av den samlade sysselsättningen 2007. Det kan jämföras med Region Själland och Skåne där tillverkningsindustrin svarade för 22 respektive 23 procent av sysselsättningen. Även om tillverkningsindustrin går tillbaka i alla tre områdena är minskningen starkast i Region Hovedsstad. Region Hovedsstad domineras istället av en mycket stor andel sysselsatta i den privata tjänstesektorn, 48 procent. I Region Själland och i Skåne svarar den privata tjänstesektorn för 36 respektive 37 procent av sysselsättningen. En sak som de tre regiondelarna har gemensamt är att de mest framträdande branscherna är företagstjänster och parti- och detaljhandel.

På industrisidan är det framförallt byggbranschen och kemi- och plastindustri som svarar för en stor andel av sysselsättningen i de tre regiondelarna.

Förädlingsvärde per bransch i Öresundsregionen 1993-2007 (baspris miljarder kr.)
2000 års priser uttryckt i respektive lands valuta

Branch	Region Hoved- staden 1993	Region Hoved- staden 2007	Region Själland 1993	Region Själland 2007	Region Skåne 1993	Region Skåne 2007
Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske	0,5 %	0,3 %	3,5 %	2,5 %	2,8 %	1,5 %
Mineralutvinning	0,1 %	0,0 %	0,2 %	0,1 %	0,3 %	0,1 %
Livsmedels- och tobaksindustri	1,7 %	1,0 %	3,8 %	2,8 %	4,4 %	3,1 %
Textil-, beklädnads- och lädervaruindustri	0,1 %	0,1 %	0,3 %	0,1 %	0,2 %	0,1 %
Trä, papper och grafisk produktion	2,4 %	1,7 %	2,0 %	1,4 %	3,7 %	2,6 %
Kemisk industri, gummi och plast	2,5 %	3,8 %	1,7 %	3,8 %	2,7 %	3,6 %
Jord- och stenvaruindustri	0,3 %	0,2 %	0,9 %	1,0 %	1,0 %	0,9 %
Järn-, metall- och övrig tillverkningsindustri	4,2 %	3,9 %	5,9 %	6,4 %	7,1 %	8,6 %
El, gas, värme och vatten	2,2 %	1,4 %	2,9 %	1,3 %	3,0 %	3,2 %
Byggverksamhet	3,4 %	3,6 %	7,2 %	7,6 %	5,3 %	5,5 %
Parti- och detaljhandel	15,0 %	13,2 %	9,8 %	13,2 %	11,2 %	12,7 %
Hotell- och restaurangverksamhet	2,0 %	1,5 %	1,6 %	1,2 %	1,1 %	1,3 %
Transport, resor, post- och telekommunikation	7,1 %	12,7 %	7,7 %	5,6 %	8,1 %	6,9 %
Finansiell verksamheter	7,5 %	11,1 %	2,6 %	3,8 %	3,9 %	2,1 %
Fastigheter, företagstjänster, Fou	21,4 %	21,3 %	17,3 %	18,4 %	17,4 %	23,2 %
Offentlig förvaltning	7,2 %	6,3 %	8,4 %	7,1 %	6,6 %	4,2 %
Utbildning	4,7 %	4,5 %	7,0 %	6,7 %	6,3 %	5,9 %
Hälsa- och sjukvård	11,4 %	8,5 %	12,3 %	13,4 %	11,6 %	10,8 %
Kultur, fritid och rekreation	6,4 %	4,9 %	4,9 %	3,7 %	3,2 %	3,6 %
Totalt	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Förädlingsvärde totalt	318,2	453,3	103,0	129,7	173,0	278,0

Källa: Danmarks statistik och SCB. Bearbetning av Region Skåne

Förädlingsvärde efter bransch

Förädlingsvärdet brukar definieras som ett företags eller en branschs produktion minus värdet av insatsvarorna. Förädlingsvärdet är företagens eller branschens bidrag till bruttonationalprodukten (BNP) eller på regional nivå bruttoregionprodukten (BRP). Precis som sysselsättningsstatistiken visar den ekonomiska statistiken på att det finns väsentliga skillnader i näringslivsstrukturen inom olika delar av Öresundsregionen. I Region Själland och i Skåne har tillverkningsindustrin fortfarande en betydelsefull roll i ekonomin, medan den i Region Hovedstaden svarar för en mindre del av det samlade produktionsvärdet. I Region Hovedstaden svarar industrisektorn (inklusive byggbranschen för endast 16 procent av det samlade förädlingsvärdet 2007, jämfört med 27 procent i Region Själland och 25 procent i Skåne. Omvänt svarar den privata tjänstesektorn (transport, kommunikation, fastigheter, finans- och företagstjänster) för 60 procent av det samlade förädlingsvärdet i Region Hovedstaden och för 42 procent i Region Själland och 40

procent i Skåne. En likhet mellan de tre regiondelarna är att på industrisidan är kemi- och plastindustrin ungefär lika stor men det finns betydande skillnader hur branschen är sammansatt inom de tre regiondelarna. Parti- och detaljhandel är också väl representerat i samtliga tre regiondelar. En väsentlig skillnad är finanssektorns stora betydelse i Region Hovedstaden, vilket förklaras av att den branschen typiskt är starkt koncentrerad till huvudstadsområden. Transport- och telekommunikationer är också starkt överrepresenterat i Region Hovedstaden.

Fördlingsvärde per bransch (miljarder kronor) i Öresundsregionen år 2007 samt förändring mellan 1993 – 2007. 2000 års priser uttryckt i respektive lands valuta.

	Region Hovedstaden 2007	Region Hovedstaden Förändring 93-07	Region Själland 2007	Region Själland Förändring 93-07	Region Skåne 2007	Region Skåne Förändring 93-07
Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske	1,2	-16,6 %	3,2	-11,4 %	4,2	-18,0 %
Mineralutvinning	0,1	-40,5 %	0,2	-15,7 %	0,4	-11,0 %
Livsmedels- och tobaksindustri	4,6	-12,5 %	3,6	-7,3 %	8,6	13,9 %
Textil-, beklädnads- och lädervaruindustri	0,3	-7,8 %	0,1	-58,4 %	0,3	-6,3 %
Trä, papper och grafisk produktion	7,6	0,5 %	1,9	-8,4 %	7,1	10,8 %
Stenkol, kemikalier, gummi, plast	17,3	118,1 %	4,9	179,8 %	10,0	111,7 %
Jord- och stenvaruindustri	1,0	-6,2 %	1,3	38,5 %	2,5	51,1 %
Järn-, metall- och övrig tillverkningsindustri	17,8	34,2 %	8,2	36,2 %	24,1	94,0 %
El, gas, värme och vatten	6,5	-4,9 %	1,7	-43,8 %	8,9	70,7 %
Byggverksamhet	16,4	51,1 %	9,8	31,5 %	15,5	67,2 %
Parti- och detaljhandel	59,8	25,2 %	17,1	69,4 %	35,3	81,9 %
Hotell- och restaurangverksamhet	6,7	3,5 %	1,5	-5,8 %	3,7	97,8 %
Transport, resor, post- och telekommunikation	57,5	154,7 %	7,3	-8,7 %	19,3	38,0 %
Finansiell verksamhet	50,1	111,1 %	4,9	86,0 %	6,0	-12,2 %
Fastigheter, företagstjänster, Fou	96,6	41,7 %	23,9	33,7 %	64,8	114,2 %
Offentlig förvaltning	28,5	23,8 %	9,2	6,7 %	11,8	2,4 %
Utbildning	20,5	36,3 %	8,6	20,6 %	16,5	51,5 %
Hälsa- och sjukvård	38,4	5,9 %	17,4	37,5 %	30,0	49,1 %
Kultur, fritid och rekreation	22,3	9,5 %	4,8	-4,9 %	10,0	77,7 %
BRP Totalt	453,3	42,5 %	129,7	26,0 %	279,0	61,0 %

Källa: Danmarks statistik och SCB. Bearbetning av Region Skåne

Ekonomisk tillväxt efter bransch

När det gäller den ekonomiska tillväxten, mätt som förändring i fördlingsvärde per bransch, är det främst tre sektorer som under perioden 1993-2007 ökat i betydelse i Region Hovedstaden: Transport- och telekommunikationssektorn, finanssektorn och kemi-, plast- och

gummiindustri. I Region Själland har kemi-, plast- och gummiindustri haft den största tillväxten följt av finanssektorn och sjukvårdssektorn. Även i Skåne är det på industrisidan kemi-, plats- och gummiindustri som haft störst ekonomisk tillväxt men också järn- och metallindustri. På tjänstesidan är det hotell-

och restaurangbranschen samt transport och telekommunikation som haft den största tillväxten. Att kemi-, plast- och gummiindustri har upplevt en så stark tillväxt i alla delar av Öresundsregionen förklaras troligen av att tillverkningsdelen av läkemedelsindustri sorterar under detta branschaggregat.

Fördlingsvärde till baspris per sysselsatt i bransch och region 1993-2007 2000 års priser i respektive lands valuta

	Region Hovedstaden 2007	Förändring 1993-2007	Region Sjælland 2007	Förändring 1993-2007	Region Skåne 2007	Förändring 1993-2007
Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske	192 685	-11 %	250 822	26 %	240 499	26 %
Mineralutvinning	969 273	41 %	1 092 486	133 %	835 512	-11 %
Livsmedels- och tobaksindustri	519 566	54 %	414 214	19 %	669 503	71 %
Textil-, beklädnads- och lädervaruindustri	275 328	55 %	231 657	-17 %	455 549	74 %
Trä, papper och grafisk produktion	498 304	31 %	419 202	57 %	561 655	56 %
Stenkol, kemikalier, gummi, plast	744 733	86 %	570 506	104 %	913 210	172 %
Jord- och stenvaruindustri	465 422	62 %	528 005	79 %	535 579	38 %
Järn-, metall- och övrigt tillverkningsindustri	606 887	105 %	465 939	50 %	609 061	72 %
El, gas, värme och vatten	1 448 044	15 %	1 012 861	-17 %	2 867 887	98 %
Byggverksamhet	378 795	18 %	377 953	10 %	430 053	24 %
Parti- och detaljhandel	405 249	15 %	297 569	34 %	452 303	56 %
Hotell- och restaurangverksamhet	172 243	-42 %	164 549	-11 %	245 725	25 %
Transport, resor, post- och telekommunikation	739 787	147 %	402 531	-12 %	569 468	34 %
Finansiell verksamheter	999 674	76 %	737 399	63 %	692 393	-22 %
Fastigheter, företagstjänster, Fou	549 570	-25 %	715 853	-18 %	896 405	18 %
Offentlig förvaltning	433 540	23 %	454 295	8 %	455 968	13 %
Utbildning	314 481	16 %	295 995	2 %	284 990	24 %
Hälsa- och sjukvård	268 277	2 %	255 500	23 %	329 114	32 %
Kultur, fritid och rekreation	340 557	-10 %	381 437	-1 %	286 899	43 %
Totalt	470 368	23 %	383 693	15 %	501 654	41 %

Källa: Danmarks statistik och SCB Bearbetning: Region Skåne

Arbetsproduktivitet per bransch

Arbetsproduktivitet brukar definieras som förändringen av fördlingsvärdet i fasta priser i relation till förändringen i antalet arbetade timmar i ett företag eller en bransch. På regional nivå är det endast möjligt att approximativt beräkna arbetsproduktiviteten

som förändringen av fördlingsvärdet i fasta priser i relationen till förändringen i antalet förvärsarbetande. I alla tre regiondelarna är det kemi-, gummi- och plastindustrin på industrisidan som har den starkaste produktivitetstillväxten. En av de främsta förklaringarna till detta är troligen att läkemedelsindustrin

sorterar under detta branschaggregat.

Bland tjänstenäringarna är det främst transport- och telekommunikationssektorn som haft en ökad arbetsproduktivitet i Region Hovedstaden och i Skåne. I Region Sjælland har den stora produktivitetstillväxten främst

skett inom finansiell verksamhet och parti- och detaljhandel. Den senare branschen har också utvecklats starkt i Skåne. När det gäller fastigheter, företagstjänster och FoU har Skåne haft en stark utveckling medan de båda danska regionerna har upplevt en negativ tillväxt av arbetsproduktiviteten under perioden 1993-2007. Den främsta förklaringen till det är den svaga utvecklingen inom bostadsmarknaden.

Hightech-sektorn i Europa

Globaliseringen av världsekonomin innebär bland annat att de "gamla" ekonomierna möts av ökad konkurrens från lågkostnads-länder. En strategi för att möta denna konkurrens är att öka kunskapsinnehållet inom produktionen av varor och tjänster för att i ökad utsträckning konkurrera med kunskap i stället för pris. För att kunna analysera den utvecklingen fokuserar OECD på ett urval branscher som särskilt intressanta. Dessa branscher klassificeras som "high-tech". Det är branscher med högteknologisk varu- och tjänstproduktion, med inriktning mot till-

Den högteknologiska tjänstesektorn i de 20 ledande regionerna i EU15 år 2007

Placering	Land	Region	Sysselsatta	Specialiseringsindex	Andel av total sysselsättning
1	Frankrike	Île de France	296 920	1,72	5,7 %
2	Spanien	Comunidad de Madrid	203 693	2,00	6,7 %
3	Italien	Lombardia	157 831	1,10	3,7 %
4	Italien	Lazio	135 474	1,83	6,1 %
5	Storbritanien	Outer London	133 109	1,81	6,1 %
6	Tyskland	Oberbayern	109 650	1,62	5,4 %
7	Tyskland	Darmstadt	103 417	1,73	5,8 %
8	Spanien	Cataluña	103 204	0,88	2,9 %
9	Storbritanien	Berkshire, Bucks and Oxfordshire	101 377	2,67	8,9 %
10	Danmark/Sverige	Öresundsregionen	99 629	1,61	5,4 %
11	Nederländerna	Zuid-Holland	90 005	1,54	5,1 %
12	Tyskland	Düsseldorf	86 602	1,06	3,5 %
13	Tyskland	Köln	86 045	1,39	4,6 %
14	Sverige	Stockholm	84 035	2,49	8,3 %
15	Tyskland	Berlin	79 126	1,59	5,3 %
16	Storbritanien	Inner London	76 333	1,74	5,8 %
17	Frankrike	Rhône-Alpes	75 463	0,86	2,9 %
18	Finland	Etelä-Suomi	74 062	1,69	5,6 %
19	Italien	Piemonte	73 456	1,18	4,0 %
20	Tyskland	Karlsruhe	69 813	1,66	5,5 %

Källa: Eurostat. Beräkningar av Region Skåne

Fotnot: 208 regioner (Nuts2-nivå). Uppgift saknas: 45 regioner

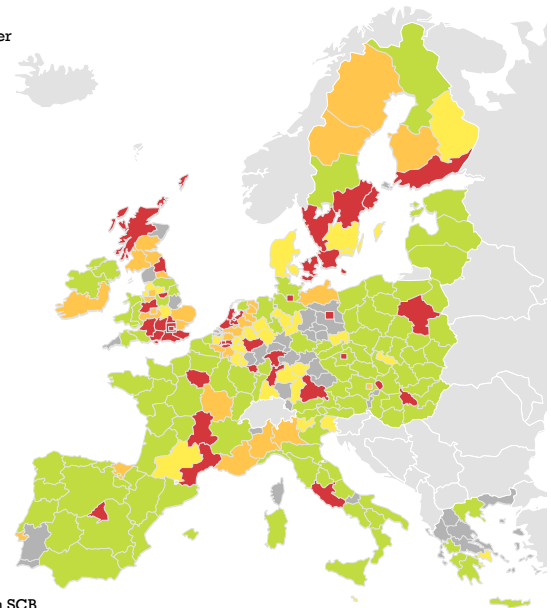
verkning av läkemedel, kommunikationsteknologi och flygplan samt – för tjänstesektorn – FoU och IT/Telekomtjänster. Att kalla alla dessa branscher för högteknologiska är något missvisande, snarare handlar det om kunskapsorienterade branscher som dels i sig skapar värden, men även producerar tjänster som stärker det övriga näringslivet. Men eftersom begreppet ”Hightech” är standard inom OECD används det även i denna rapport.

Även inom EU bedöms en stor andel syselsatta inom den högteknologiska sektorn vara en viktig konkurrensfrämjande faktor och av betydelse för att uppnå Lissabonstrategins målsättningar. När det gäller den hög- och medelhögteknologiska tillverkningsindustrin har Öresundsregionen ingen framträdande plats i jämförelse med övriga NUTS2-regioner i EU15-området (NUTS är EU:s regionala indelning. Det mesta av Eurostats regionala statistik finns redovisat på NUTS2-nivå). Denna industri är koncentrerad till sydvästra Tyskland och norra

Den högteknologiska tjänstesektorn i EU15 2007

Specialiseringsindex Hightech-tjänster

- 1.42 - 3
- 1.2 - 1.42
- 1 - 1.2
- 0.001 - 1
- Uppgift saknas
- Ej Eu

Källa: Eurostat, Danmarks Statistik och SCB.
Karta: Region Skåne

Den högteknologiska sektorn i Norden 2008

Specialiseringsindex över Hightech-sektorn i Öresundsregionen, Stockholm och Helsingfors

Högteknologisk Tillverkningsindustri	Öresundsre-	Region	Region Sjä-	Sydvästra	Öv. Skåne	Stockholm	Helsingfors
	gionen	Hovedstaden	land	Skåne		FA	
Tillv av läkemedel, läkemedelskemikalier mm	2,62	3,46	2,43	1,55	0,99	2,35	0,54
Tillv av kontorsmaskiner och datorer	0,99	0,98	0,30	2,68	0,03	1,11	0,32
Tillv av elektroniska komponenter	0,59	0,64	0,08	1,26	0,32	0,77	0,82
Tillv av radio- och TV-sändare, trådtelefoni och trådtelegrafi	0,11	0,13	0,09	0,17	0,02	1,75	2,97
Tillv av radio- och TV-mottagare ock ljudupptagning mm	0,62	0,65	0,91	0,11	0,71	0,28	0,25
Tillv av medicinsk, kirurgisk och ortopedisk utrustning	2,01	1,97	1,73	2,72	1,68	0,94	1,51
Tillv av mät- och navigeringsutrustning	1,00	1,46	0,36	0,29	0,99	1,34	1,63
Tillv av instrument för styrning av industriella processer	0,67	0,21	0,64	2,46	0,37	0,75	0,31
Tillv av optiska instrument och fotoutrustning	1,53	2,05	0,15	2,75	0,14	1,94	0,29
Urtillverkning	0,47	0,73	0,50	0,00	0,00	1,07	0,12
Tillverkning av luftfartyg och rymdfarkoster	0,45	0,79	0,08	0,12	0,09	0,98	1,65
Högteknologisk Tjänsteproduktion							
Postbefordran	1,08	1,25	0,84	1,08	0,78	1,07	1,19
Telekommunikation	1,07	1,61	0,32	0,90	0,26	1,56	1,44
Konsultverksamhet avseende maskinvara	1,59	2,27	0,94	1,04	0,55	1,33	1,71
Konsultverksamhet avseende system- och programvara	1,23	1,61	0,25	1,89	0,39	2,12	1,47
Databehandling	0,88	1,30	0,13	0,74	0,52	1,61	3,41
Databasverksamhet	1,40	2,40	0,14	0,43	0,54	1,61	2,91
Underhåll och reparation av kontors- och databehandling- utrustning	0,88	1,29	0,47	0,57	0,28	0,81	2,98
Övrig datoranknuten verksamhet	3,19	5,60	1,11	0,32	0,30	0,43	1,29
Naturvetenskaplig och teknisk FoU	1,48	1,37	0,97	3,42	0,40	1,86	2,07
Samhällsvetenskaplig och humanistisk FoU	1,60	2,71	0,24	0,91	0,10	2,92	2,22
Hightech tillverkning	1,17	1,45	0,92	1,05	0,63	1,53	1,57
Hightech tjänster	1,16	1,40	0,80	1,45	0,43	1,54	1,48
Hightech totalt	1,16	1,41	0,83	1,34	0,48	1,53	1,51

Specialiseringsgrad 100% över genomsnittet för Norden

Specialiseringsgrad 50% över genomsnittet för Norden

Källa: Danmarks statistik, Statistikcentralen i Finland och SCB. Beräkningar av Region Skåne

Italien samt till Tjeckien, Slovakien och Ungern. Öresundsregionen tillsammans med Oslo-, Stockholm- och Helsingforsregionerna har istället sina styrkepositioner inom den högteknologiska tjänstesektorn, vilket avser branscher som post- och telekommunikationer, databehandling samt forskning och utveckling. Inom EU15 placerar sig Öresundsregionen på en tiondeplats bland de 208 regioner som det finns uppgifter för, mätt som sektorns koncentration av den samlade sysselsättningen i EU15. Stockholms län placerade sig på en fjortonde plats och Helsingforsregionen (Etelä-Suomi) på en artondedeplats.

Hightechsektorn i Norden

I en nordisk jämförelse är Öresundsregionens högteknologiska profil inte lika stark som i ett europeiskt perspektiv. Genom att beräkna ett regionalt specialiseringsindex för den högteknologiska sektorn, där värdet 1 är lika med det sammanlagda genomsnittet för Danmark, Finland och Sverige, går det att beskriva hur den teknologiska profilen ser

ut för olika regioner. Både Stockholmsregionen och Helsingforsregionen har en high-techspecialisering på drygt 50 procent över det nordiska genomsnittet jämfört med den samlade Öresundsregionen där specialiseringsgraden endast ligger på 16 procent över det nordiska genomsnittet. Inom Öresundsregionen är det Region Hovedstaden som har den högsta specialiseringsgraden på 41 procent över det nordiska genomsnittet.

Av tabellen ovan framgår det också att både Stockholm och Helsingfors är specialiserade inom såväl varu- som tjänsteproducerande högteknologiska branscher. Möjligen kan detta tolkas som att förädlingskedjan är längre i Stockholm och Helsingfors än i Öresundsregionen, vilket kan innebära att Stockholm och Helsingfors får ut större regionala effekter av regionens FoU genom att den omsätts till varuproduktion i den egna regionen.

Ser man på särskilda branscher inom high-tech-sektorn förändras dock bilden något.

Inom till exempel läkemedelstillverkning och en del datoranknuten tjänsteproduktion har Öresundsregionen en konkurrenskraftig position jämfört med Stockholm och Helsingfors. Inom Öresundsregionen har Skåne en hög specialisering inom flera av tillverkningsbranscherna men också inom naturvetenskaplig och teknisk FoU (här finns forsknings- och utvecklingstunga företag inom såväl bioteknik som telecom). Region Hovedstaden har framskjutna positioner inom främst läkemedelsindustri, en del övrig avancerad teknologisk tillverkning samt inom flera datorbranscher. Region Själland har sin tydligaste branschspecialisering inom läkemedel och tillverkning av medicinsk och kirurgisk utrustning. Av samtliga anställda inom läkemedelsindustrin och medicinalteknologisk industri i Danmark, Finland och Sverige år 2008 arbetar 50 respektive 38 procent i Öresundsregionen.

En sammordisk jämförelse av regionernas specialisering på å ena sidan naturvetenskaplig och teknisk kunskapsproduktion (FoU)

och å andra sidan högteknologisk tillverkning visar att båda sidor av sundet tillhör de få nordiska hightechcentra där två centrala byggstenar i tillverkningens värdekedja har en stark koncentration till samma geografiska område. Detta faktum i kombination med en ständig strävan efter kvalitetshöjning i samspelet mellan dessa sektorer och en marknadsorientering ger Öresundsregionen en stark utgångspunkt för att även i framtiden erhålla betydande regionalekonomiska impulser från sin högteknologiska tillverkningsindustri. Samlokaliseringen kan ske direkt inom företag men också ta form av samarbete mellan till exempel ett lokalt universitet och forskningscentrum och näringslivet. Utöver Öresundsregionen, Stockholm- och Helsingfors-regionerna delas detta gynnsamma läge också av Västra Götaland och Östra Götaland i Sverige samt Norra Österbotten i Finland.

Öresundsregionen är med drygt 52 000 sysselsatta inom teknisk forskning och högteknologisk tillverkningsindustri (23 procent av

Nordens samlade sysselsättning i sektorn) utgör 2007 det största Nordiska kunskapscentrat följt av Stockholm FA på andra plats med 44 000 sysselsatta sektorn. Det är dock viktigt att komma ihåg att Öresundsregionen ännu inte kan beskrivas som en ekonomiskt homogen region på samma sätt som andra storstadsregioner som t.ex. Stockholm och Helsingforsregionen. På längre sikt kan emellertid en ökad sammanlänkning av näringslivet i Skåne och på Själland komma att främjas kraftigt av skaleffekter som också kan bidra till att stärka Öresundsregionens position såväl i konkurrens som i samverkan med andra storstadsregioner i övriga Norden och i Europa.

Nyföretagande

Nyföretagandet är en viktig drivkraft för förnyelse av ekonomin. Både Sverige och Danmark har relativt lågt nyföretagande jämfört med övriga Europa och det är en nationellt prioriterad uppgift i bägge nationerna att öka nyföretagandet. Såväl den svenska som den danska delen av Öresundsregionen har högre nyföretagande än genomsnittet för respektive land. Nyföretagandet ligger något högre i Danmark än i Sverige. Antalet nystartade företag i Region Hovedstaden och Stockholms län ligger på samma nivå. I Skåne och Region Själland ligger nyföretagandet på en något lägre nivå.

Antal nystartade företag per 1000 inv (16-64 år)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Danmark	7,4	6,8	7,9	7,8	9,1	9,6
Sverige	6,3	6,6	6,4	7,3	7,6	7,6
Öresundsregionen (DK+SE)	8,3	7,6	8,4	8,7	9,7	10,3
Öresund DK	8,9	7,9	9,2	9,0	11,0	11,0
varav Region Hovedstaden	9,9	8,7	10,0	9,8	11,0	12,0
varav Region Själland	6,8	6,2	7,3	7,3	8,8	9,3
Öresund SE	7,0	7,0	6,8	8,1	8,2	8,6
Stockholms län	9,8	10,6	10,2	11,2	11,4	11,1

Källa: Örestat och ITPS

År 2006 startades 24 000 nya företag i Öresundsregionen, vilket motsvarar 31 procent av alla nya företag i Danmark och Sverige. 74 procent av de nya företagen startades upp på danska sidan Öresund.

Flertalet nya företag inom Öresundsregionen startades inom finansiell verksamhet och företagstjänster (33 %), handel och hotell och restaurang (29 %) och byggindustrin (15 %). Branschfördelningen av nystartade företag i Skåne överrensstämmer i stort med motsvarande fördelning i Sverige, dock med en

viss överrepresentation vad gäller parti- och detaljhandel. Danska delen av Öresund skiljer sig främst mot Danmark genom en större andel inom finansiell verksamhet och företagstjänster och en mindre andel nystartade företag inom parti- och detaljhandel. Skillnaderna i branschstruktur är större mellan den danska och den svenska delen av Öresundsregionen än mot respektive nation.

Allt fler skånska företag har danska ägare

Ett ökat danskt respektive svenskt ägande

på andra sidan Öresund är uttryck för en växande internationalisering men kan också vara ett tecken på ökad strukturell integration av näringslivet i de båda regiondelarna. Olika studier visar att det vanligaste motivet för företag att investera i ett annat land handlar om att få tillgång till större och växande marknader. Närheten till kunder är särskilt viktigt för företag inom tjänstesektorn.

Statistik från TillväxtAnalys visar att Danmark har stärkt sin ställning som ägarland i Skåne. Åren före öppnandet av Öresundsbron fanns det drygt 200 danskägda arbetsställen (produktionsenheter) i Skåne. År 2008 var det närmare 700. Totalt sett är cirka 84 000 personer anställda i utlandsägda arbetsställen i Skåne, cirka 11 000 av dessa är anställda i danskägda arbetsställen. Utifrån TillväxtAnalys statistik skedde ökningen främst under åren när bron färdigställdes. Under senare år har ökningen varit mer försiktig.

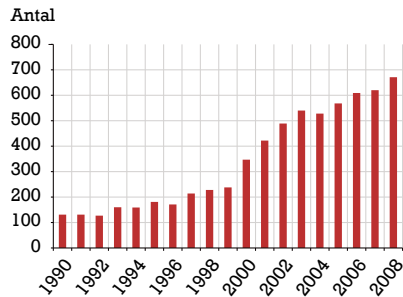
Flertalet arbetsställen med danska ägare finns inom tjänstesektorn. Mer än 40 procent

Branschfördelning av nystartade företag år 2006

	Öresundsregionen			Danmark	Sverige
	DK+SE	DK	SE		
Tillverkningsindustri	4,2 %	3,9 %	5,2 %	5,1 %	5,7 %
Byggnadsverksamhet	14,6 %	15,9 %	11,2 %	15,7 %	11,4 %
Parti- och detaljhandel samt hotell och restaurang	28,7 %	30,3 %	24,1 %	33,3 %	20,5 %
därav detaljhandel och reparationsverksamhet	8,9 %	8,2 %	11,1 %	8,4 %	9,2 %
därav hotell- och restaurangverksamhet	12,7 %	16,2 %	2,9 %	18,3 %	2,8 %
Transport, magasinering och kommunikation	4,4 %	4,7 %	3,5 %	4,8 %	3,4 %
Finansiell verksamhet och företagstjänster	32,7 %	32,4 %	33,5 %	28,7 %	34,7 %
Samhälleliga och personliga tjänster	15,4 %	12,8 %	22,6 %	12,4 %	24,3 %
Totalt	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Källa: Örestat

Danskägda arbetsställen i Skåne 1990-2008

Källa: TillväxtAnalys

finns inom branschgruppen handel, hotell och restaurang. Inom branschgruppen är det företag inom handel som dominerar. Cirka 25 procent finns i branschgruppen finans, fastighet och företagstjänster. Det är en mycket differentierad branschgrupp som rymmer såväl konsult- reklamföretag som städföretag och bevakningsfirmor.

Utlandsägda arbetsställen i Danmark efter ursprungsland och antal anställda 2007. Rangordnat efter antal anställda

Land	Öresund DK		Danmark	
	Anställda	Andel%	Anställda	Andel%
Sverige	41 829	28,6 %	71.718	27,8 %
Storbritannien	20 761	14,2 %	35.912	13,9 %
USA	19 326	13,2 %	31.826	12,3 %
Tyskland	14 044	9,6 %	28.012	10,8 %
Norge	10 852	7,4 %	19.101	7,4 %
Nederländerna	8 415	5,8 %	17.526	6,8 %
Frankrike	7 799	5,3 %	12.301	4,8 %
Finland	4 033	2,8 %	7.067	2,7 %
Schweiz	3 185	2,2 %	5.557	2,2 %
Island	2 713	1,9 %	4.634	1,8 %
Övriga	13 311	9,1 %	24.713	9,6 %
Totalt	146 269	100,0 %	258 367	100,0 %

Källa: Danmarks Statistik

Svenskägda arbetsställen i danska delen av Öresund

Sverige är det enskilt största ägarlandet i Danmark mätt som andel anställda i utlandsägda arbetsställen med Sverige som ursprungsland (koncernmoder). År 2007 var nästan 29 procent av samtliga anställda i utlandsägda arbetsställen i Danmark och

i danska delen av Öresundsregionen verk samma i svenskägda arbetsställen. I Danmark var totalt 258 000 personer anställda i utlandsägda arbetsställen, varav närmare 72 000 i svenskägda arbetsställen, eller 28 procent. I danska delen av Öresund var 146 000 personer anställda i utlandsägda arbetsställen, varav 42 000 i svenskägda arbetsställen, eller

29 procent. De utlandsägda arbetsställena i Danmark hade en total omsättning på 756 miljarder DKK, varav de svenskägda arbetsställena svarade för 177 miljarder, eller 23 procent. I Öresund DK omsatte de utlandsägda arbetsställena 461 miljarder DKK, varav de svenskägda svarade för ca 101 miljarder, eller 22 procent.

Det svenska ägandet är störst inom handel och företagstjänster följt av tillverkningsindustri och byggverksamhet. Att handel och företagstjänster är så dominerande indikerar att också här är det närheten till kunderna som är i hög grad påverkar etableringsbesluten.

Kommentarer till statistiken:

Statistik över förädlingsvärde per bransch redovisas på regional nivå endast i löpande priser. För att kunna jämföra ekonomisk tillväxt mellan branscher och regioner är det nödvändigt med fastprisberäknade förädlingsvärden. På regional nivå kan detta endast göras approximativt genom att tillämpa nationella deflatorer på den regionala statistiken.

Arbetsproduktivitet definieras som förädlingsvärde per arbetad timme. Produktivitetförändringen utgör förändringen av förädlingsvärdet i fasta priser i relation till förändringen i antalet arbetade timmar. Eftersom det inte finns tillgänglig statistik över arbetade timmar per bransch på regional nivå blir det nödvändigt att beräkna arbetsproduktiviteten approximativt som förändringen av förädlingsvärdet i fasta priser i relation till förändringen i antalet förvärvsarbetande.

OECD har utarbetat en branschnomenklatur för vad man kallar den högteknologiska sektorn (High tech). I sin regionala statistikdatabas redovisar också Eurostat statistik över antalet sysselsatta efter bransch, sektor och region (NUTS2-nivå). Eurostat följer dock inte helt OECD:s nomenklatur utan grupperar branscherna enligt en grövre indelning. När Öresundsregionen, i denna rapport, jämförs med andra europeiska regioner kan det varit nödvändigt att följa Eurostats bransch- och sektorsindelning. I de nordiska jämförelserna har dock OECD:s mer detaljerade branschnomenklatur tillämpats.

Specialiseringsindexet har beräknats som den andel av de sysselsatta i regionerna som arbetar inom en viss bransch dividerat med andelen sysselsatta i motsvarande bransch i Danmark, Sverige, Finland eller hela Norden.

Enligt OECD är definitionen på utländskt ägande av ett företag att mer än hälften av aktiernas röstvärde innehas av en utländsk ägare. När en utländsk ägare innehar mer än 50 procent av aktiernas röstvärde har ägaren ett dominerande inflytande och kan därför kontrollera företaget och verksamheten. Ett företag räknas härmed som tillhörande den nationella bolagssektorn så länge det utländska ägandet inte överskrider 50 procent av röstvärdet. Danmarks statistik och SCB och TillväxtAnalys (tidigare ITPS) följer OECD:s definition när man tar fram statistik över utlandsägda företag och arbetsställen i Danmark och Sverige.

I stället för att redovisa utlandsägandet som antalet utlandsägda företag redovisas här istället antalet utlandsägda arbetsställen. Ett arbetsställe är en adress, fastighet eller anläggning där företaget bedriver verksamhet. Ett företag måste alltid ha minst ett arbetsställe men kan ha flera. Fördelen med att redovisa antalet anställda i utlandsägda arbetsställen istället för i utlandsägda företag är att företag som har hemvist i en region kan ha fler arbetsställen i andra regioner. På samma sätt kan det förekomma att arbetsställen i en region tillhör företag med hemvist i andra regioner. Antalet anställda

som redovisas i anslutning till företag kan därför inkludera anställda som finns i andra regioner vilket ger en missvisande bild. Av den anledningen är det att föredra att redovisa antalet anställda kopplat till arbetsställe.

Det finns osäkerhet i statistiken över utlandsägda företag och arbetsställen. Statistiken baseras på ett företagsregister men det är känt att registret innehåller såväl under- som övertäckning. Registret uppdateras löpande men de företag som registreras som utlandsägda ett år behöver inte nödvändigtvis vara nya utlandsägda företag/arbetsställen för just det år som undersökningen görs utan kan ha varit utlandsägda även sedan tidigare men inte funnits med i registret. Därför bör uppgifterna användas med försiktighet då det gäller jämförelser mellan enskilda år.

För mer information gå in på www.tendensoresund.org

